

Samenvatting preek Capelle-Schollevaar, 21 mei 2006, 9.15 uur

Onderwerp: het Onze Vader, n.a.v. Exodus 33: 7-11 en Mattheüs 6: 5-15 (kerntekst: vs. 9-13)

0. Het Onze Vader: een voorbeeldgebed met vier onderdelen

* Het Onze Vader mogen we exact zo bidden, we mogen het ook als voorbeeld zien. Het heeft vier onderdelen.

1. De aanspraak (vers 9b)

* We spreken God aan als 'Onze Vader, die in de hemelen zijt'. Uit een aanspraak kun je opmaken hoe je tegen de ander aankijkt. 'Zeer geachte heer P.' is anders dan 'Beste Jan' God laat Zich 'Vader' noemen, heel persoonlijk en intiem. Een wonder van genade! Des te meer omdat Hij heilig en ontzagwekkend is: een Vader 'in de hemelen'!

* Deze combinatie van diepe eerbied en intimiteit zien we ook in het Oude Testament, zoals in Psalm 25: 14, maar ook al eerder in Exodus 33. Israël beseft heel goed hoe heilig en ontzagwekkend God is, en alle Israëlieten staan eerbiedig bij de ingang van hun tent als Mozes voorbij komt om naar de tent der samenkomst te gaan, de ontmoetingstent. Maar daar spreekt God met Mozes 'van aangezicht tot aangezicht, zoals iemand spreekt met zijn vriend' (vers 11). God is zó ver weg, en toch zó dichtbij!

* Jezus geeft dit gebed in eerste instantie mee voor het persoonlijke gebed. Toch laat Hij ons God aanspreken als 'Onze Vader'. Zo herinnert Hij ons eraan, dat we deel uitmaken van een gemeenschap. Christen-zijn is wel een persoonlijke, maar geen individualistische zaak. Wij hebben anderen nodig, en zij ons. Samen dienen we God.

2. Onze betrokkenheid bij Gods zaak (vers 9c-10)

* In een ontmoeting vraag je altijd eerst, hoe het met de ánder gaat, je weet je betrokken bij zijn of haar zaak. Zo weten wij ons betrokken bij Gods zaak. Die betrokkenheid waaiert uit in drie aspecten.

2.1 'Uw naam worde geheiligd': geef dat steeds meer mensen U erkennen, Uw naam eer geven, en zo in de juiste verhouding tot U komen! Vergelijk Willem van Oranje: als iemand zóveel voor ons over heeft gehad, komt het erop aan dat we met respect en eerbied over hem spreken. Dés te meer moet de naam geheiligd worden van iemand die leeft, en álles voor ons heeft overgehad!

2.2 'Uw Koninkrijk kome': geef dat steeds meer mensen U erkennen als Koning, zoals er in 1940-1945 mensen waren die alleen Koningin Wilhelmina erkenden en dus deden wat zij wilde, in het verzet en in bescherming van Joden. Tegelijk betekent dit gebed ook: geef dat Jezus spoedig terugkomt, en dat zo het Koninkrijk ten volle doorbreekt, zoals Wilhelmina na 5 mei 1945 haar koningschap weer ten volle kon uitoefenen.

2.3 'Uw wil geschiede': een vurig gebed dat de wil van God wordt uitgevoerd, in plaats van zonde en kwaad. En ook, dat Hij Zijn wil uitvoert in ons leven. Het is dus geen gebed van doffe en wat mopperende berusting, maar een actief geloof dat Gods wil verreweg de beste is (vergelijk Mattheüs 26: 39).

* De zaak van God gaat ons ter harte! Zijn zaak ligt een christen zéér na aan het hart!

3. Gods betrokkenheid bij onze zaak (vers 11-13a)

* In een vriendschap zijn twee partijen. God wil ook betrokken worden bij ons leven. Het is niet onbescheiden om Hem onze vragen voor te leggen. Een vader wil graag dat zijn kind met zijn vragen bij hem komt.

3.1 'Geef ons heden ons dagelijks brood': geef ons wat we nodig hebben om te leven, onze dagelijkse levensbehoeften. Niet voor niets gaat het om 'brood', heel sober, en dan nog 'dagelijks', geef ons dit 'vandaag', dus geen enorme voorraden, geen luxe toestanden. Soberheid is geen calvinistische deugd, maar gewoon bijbels! Zélf als je brood al voor je staat is het goed om dit gebed te bidden, daarmee erken je je afhankelijkheid van God.

3.2 'Vergeef ons onze schulden': ook vergeving is een eerste levensbehoefte! Zonder vergeving blokkeert de zonde de relatie met God, en buiten Hem om zijn we verloren! Hoe zouden we dit gebed durven bidden als we zelf een ander niet vergeven? Dit gebed maakt ons vergevingsgezind, nederig, dankbaar, mensen die leven van genade.

3.3 'Leid ons niet in verzoeking': leid ons pad niet door plaatsen waar de satan ons zal proberen te verleiden, maar verlos ons van die duivel, want we zijn zwak! God Zelf verzoekt niet, maar staat soms verzoeking door de duivel toe als beproeving. Wij bidden om ervoor bewaard te blijven!

4. Lofprijzende overgave (vers 13b)

* In de lofprijzing open we ons als een bloem voor God, en leggen vol vertrouwen ons gebed in Zijn hand. We mogen dit bidden, 'wánt van U is het Koninkrijk, en de kracht en de heerlijkheid tot in eeuwigheid.' God Zélf houdt Zijn Koninkrijk in stand, dat hoeven wij niet te vestigen. Hij heeft álle macht en kracht, en Zijn heerlijkheid zál schitteren in eeuwigheid, wie zich ook tegen Hem keert. Hij is Overwinnaar!

* 'Amen': 'Vast en zeker! Geen twijfel mogelijk!'

Epiloog: ons gebed legt gewicht in de schaal!

* Net na de bevrijding vroeg een weduwe een winkelier om voedsel voor haar en haar kinderen. Ze had geen geld, slechts een gebed. De winkelier beloofde haar sarcastisch zoveel voedsel als het papiertje met het gebed woog. Hoeveel voedsel er echter ook in de andere schaal werd gelegd, de weegschaal bleef overhellen naar het papiertje, vanwege een defect. De vrouw kreeg een hele zak eten mee. Op het papiertje stond: 'Alstublieft, lieve Here God, geef ons heden ons dagelijks brood.' Voor God legt ons gebed gewicht in de schaal!

Om (samen?) over na te denken:

1. Geeft het Onze Vader als 'standaardgebed' u houvast, of belemmert het juist uw spontaniteit?
2. Wat leert het Onze Vader u over onze prioriteiten als christen?

Reageren? Bel of mail: René van Loon, 010-442 6280, c.m.van.loon@freeler.nl